

LÄNSSTYRELSEN
Hallands län
Miljövårdsenheten
Per Magnus Åhrén
035-13 22 36

BESLUT

1993- 03-18

231-783-90

AB Åkrabergs Gård
Valåsgatan 25
412 74 GÖTEBORG

Fastställelse av skötselplan för Åkrabergs naturreservat,
Varbergs kommun

Åkrabergs naturreservat avsattes genom länsstyrelsens beslut
den 25 april 1966.

Skötselplanen har upprättats av länsstyrelsen. Markägaren,
Varbergs kommun, Statens naturvårdverks och Skogsvårdssty-
relsen har yttrat sig i ärendet.

./. Länsstyrelsen fastställer härmed jämlikt bestämmelserna i
9 § naturvårdsförordningen (SFS 1976:484) bifogad skötsel-
plan för Åkrabergs naturreservat. Fastställelsen omfattar
inte den ekonomiska utredningen.

I samband med fastställelsen av skötselplanen utses läns-
styrelsen som naturvårdsförvaltare jämlikt 9 § naturvårds-
förordningen.

./. Besvärshänvisning, miljödepartementet, enligt bilaga.

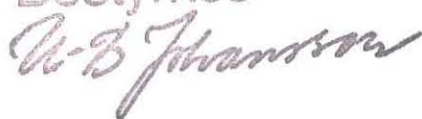
I handläggningen av detta ärende har deltagit länsassessor
Per Widell, beslutande, naturvårdsintendent Björn Ströberg,
föredragande och byrådirektör Per Magnus Åhrén.

Per Widell

Björn Ströberg

Kopia + skötselplan
Statens naturvårdsverk
Varbergs kommun
Skogsvårdsstyrelsen
Miljövårdsenheten
Dossier
BS

MB

Bestyrkes

Postadress
301 86 HALMSTAD

Besöksadress
Slottet

Telefon
035-132000

Telefax
035-158640

Postgiro
35183-3

Förslag till
SKÖTSELPLAN för
ÅKRABERGS NATURRESERVAT
Varbergs kommun, Hallands län

Planförfattare: Per Magnus Åhrén

Naturvårdsförvaltare: Skogsvårdsstyrelsen i
samråd med markägaren

Planen fastställd av länsstyrelsen i Hallands
län efter samråd med statens naturvårdsverk. Fastställ-
sen omfattar inte den ekonomiska utredningen.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	sid
FÖRORD	1
I ALLMÄN BESKRIVNING	2
1 Administrativa data	2
2 Grund för beslutet samt föreskrifter	2
3 Översiktlig beskrivning av objektet	4
II PLANDEL	5
1 Disposition och skötsel av mark och vatten	5
2 Anordningar för rekreation och friluftsliv	6
3 Tillsyn	7
4 Dokumentation	7
5 Finansiering av naturvårdsförvaltningen	7

Bilagor:

1. Karta, skala 1:600 000
2. Karta, skala 1:50 000
3. Karta, skala 1:10 000
4. Skötselplanekarta 1 - vegetation
5. Skötselplanekarta 2 - sociala anordningar
6. Redovisning av naturvårdsåtgärder
7. Ekonomisk utredning

FÖRORD

Detta förslag till skötselplan har upprättats under år 1983 av Per Magnus Åhrén, länsstyrelsen i Hallands län i samråd med naturvårdsförvaltaren och markägaren. Samråd har skett med statens naturvårdsverk.

Skötselplanen består av två delar:

- I ALLMÄN BESKRIVNING av naturreservatet
- II PLANDEL, som delas in i följande avsnitt
 - 1. Disposition och skötsel av mark och vatten
 - 2. Anordningar för rekreation och friluftsliv
 - 3. Tillsyn
 - 4. Dokumentation av utförda åtgärder
 - 5. Finansiering av naturvårdsförvaltningen

I ALLMÄN BESKRIVNING

1 Administrativa data

Skyddsform	Naturreservat
Objektnummer	13 02 012
Beslutsdatum	1966-04-25
Kommun	Varberg
Registerområde	Värö
Läge	Området ligger 17 km N Varberg Topografiska kartbladet 0612 Ekonomiska kartbladet 06106 Området redovisas på karta (bi- laga 1, 2 och 3)
Areal	4,5 ha
Fastighet	Del av Värö-Åkraberg 3:1
Markägare	AB Åkrabergs gård Valåsgatan 25 412 74 GÖTEBORG
Naturvårdsförvaltare	Skogsvårdsstyrelsen i samråd med markägaren

2 GRUND FÖR BESLUT SAMT FÖRESKRIFTER

Området är avsatt som naturreservat enligt länsstyrelsens beslut 1966-04-25 med de föreskrifter som anges nedan. Enligt länsstyrelsens beslut 1982-10-21 anges ändrade förvaltningsbestämmelser.

Grunden för beslutet

Ett hagmarksområde med rik lundflora och ett stort antal ekar av säregen form och mäktighet som särskilt bör vårdas på grund av sin betydelse för kännedomen om landets natur.

Föreskrifter

Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

uppföra byggnader
anlägga vägar
anordna upplag
bedriva täkt
framdraga luftledning

Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning
uppträda störande för djurlivet
göra åverkan på växtligheten - häri även inbegripet blom-plockning
tälta
uppgöra eld
vålla skada å hägnader samt att lämna grindar öppna.

Bestämmelser enligt 9 § naturvårdsförordningen om vård och förvaltning

1. Syftet med vården och förvaltningen

Naturreservatet skall återställas till och bevaras i form av eklund. Bete och slåtter bör bedrivas i den mån så är möjligt. Erforderliga åtgärder för att bevara dessa brukningssätt må vidtagas.

2. Naturvårdsförvaltare

Naturreservatet skall förvaltas av skogsvårdsstyrelsen efter samråd med markägaren.

3. Utmärkning

Naturreservatet skall utmärkas i enlighet med statens naturvårdsverks anvisningar.

3 ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV OBJEKTET

Naturförhållanden

Naturgeografi och geologi

Området utgörs av en bergshöjd omgiven av uppodlad kustslätt. Höjden har sin högsta nivå 45 m ö h, i områdets centrala del. Berggrunden utgörs av gnejs och är delvis formad i terasser och tvära branter. Berget sluttar brantast i områdets sydvästra och västra del. I norra delen planar området ut mot den omgivande slätten på ca 20 m ö h. Jordarten utgörs där av finpartiklar och jordmånen är en mullrik brunjord.

Vegetation

Området utgörs nu till större delen av fårbetad hagmark med ett dominerande inslag av ek, varav flera är gamla, ca 200 - 300 år, och kraftiga. I områdets västra del finns ett relativt stort inslag av större bokar. I nordöstra delen finns ett större inslag av al, björk och ask med buskskikt av bl a hassel och hägg. Denna del har fuktängsprägel med arter i fältskiktet som tuvtåtel, vitsippa, harsyra, svalört och revsmörblomma. På för hårt bete har arter som finns i angränsande område sannolikt försvunnit i reservatet. Det gäller bl a desmeknopp, vårlök och liljekonvalj. Ett mindre vattenhål finns också i denna del. De högre liggande partierna i områdets västra och centrala del är fattigare med torrhedskaraktär. I områdets sydvästra del växer en lövblandskog med arter som ask, alm, ek, lind, lönn, bok, björk, rönn, tall och asp. I buskskiktet förekommer dels unga individer av nämnda trädarter men också hassel och brakved. Intressant är den rika förekomsten av murgröna både i fältskiktet och som slingrande i träden.

Djurliv

Djurlivet har inte närmare studerats. Förutsättningen för bl a hålhäckande fågelarter är goda.

Kulturhistoria

Vid tiden för laga skifte 1840-1844 med karta uppmätt 1817, 1926 och 1827 kallades området för "Lunden", varvid den frodigare nordöstra delen betecknades "hagäng" och resten var avrösningsjord. Området utnyttjades som slätter och betesmark. Vid mitten av 1900-talet upphörde betet och området växte igen. Strax intill reservatet ligger en gammal 1700-talsgård, Åkraberg, som är kulturminne.

Markanvändning

Större delen av området röjdes i slutet av 1960-talet och fårstängsel sattes upp. Därefter har området betats med får. Södra och västra delen utgörs av skogsmark.

Tillgänglighet

Området nås från E6 genom att ta av mot Värökra i Väröbacka. Vid kyrkan finns hänvisningsskylt till Åkraberg, dit man kommer efter ca 2,5 km. Hänvisningsskylt saknas dock vid två vägkorsningar fram till området. Vid reservatet finns en mindre parkeringsplats. En stig leder in i reservatet.

Anordningar för friluftslivet

En parkeringsplats finns intill reservatet och en stig med stängselövergångar finns inne i reservatet.

Information

Informationsskylt finns där stigen börjar i reservatet och i nordvästra delen där stigen leder ut från reservatet.

II PLANDEL

1 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

Övergripande mål

Bevara ett hagmarksområde med rik lundflora och ett stort antal ekar av säregen form och mäktighet. Dock bör områdets sydvästligaste del utvecklas mot lövskog. Se bilaga 4 och 5.

Generella riktlinjer och åtgärder

Hävd av lövskogen (0,5 ha)

Mål: Lövskog

Riktlinjer och åtgärder: Skötseln skall inriktas på att få en välvuxen mogen lövskog med bibehållande och gynnande av särskilt ädellövsträden och i buskskiktet särskilt hassel. Nödvändiga röjningar och gallringar görs vid behov. Träd med murgröna undantas vid gallring och röjning.

Hävd av hagmarken (4,0 ha)

Mål: Hagmark med stora ekar och bokar med inslag av hassel, hägg, al och sälg.

Riktlinjer och åtgärder: Området bör betas årligen. Lämplig betesbeläggning är 2-3 kvigor eller stutar alternativt 6-9 tackor med lamm. Nötkreatur bör prioriteras. Betesperioden bör omfatta tiden ca 15/5 t o m 15/10.

Viss gallring av ek och bok bör göras snarast. Stängslet bör ses över och förses med överliggande slät tråd samt flyttas så att det bättre följer stengärdesgårdarna. Kvarlämnat röjningsavfall avlägsnas.

2 ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

Övergripande mål

Viss komplettering behövs vad avser tillgänglighet och vägvisning. Behandlade anordningar har angetts på karta (bil 5).

Riktlinjer och åtgärder

Tillgänglighet

Se avd I kap 3. Stigen fram till betesområdet bör markeras bättre och stängselgenomgångarna förbättras.

Friluftsanordningar

Parkeringsplatsen märks ut med P-skylt. Den markerade stigen inne i reservatet är överflödig då reservatet är så litet. Förbättring av stigmärkningen bör ej göras. Stängselövergångarna bör förbättras.

Vägvisning

Vägvisare med texten "Åkraberg" och sankt Hanskorset avseende 1700-talsgården Åkraberg, som är kulturminne, finns vid Värö kyrka. Skyltar saknas i två efterkommande vägkorsningar. Länsantikvarien har informerats och avser att få dessa på plats. Reservatet ligger strax intill kulturminnet och därmed ordnas vägvisningen.

Renhållning

Städning av området görs vid behov.

Information

Den gamla, utslitna informationsskylten byts ut mot en ny och placeras vid parkeringsplatsen.

Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsmarkering skall utföras enligt svensk standard (SIS 03 15 22).

3 TILLSYN

Tillsynsman skall finnas för området. Tillsynen av detta reservat skall i möjligaste mån samordnas med tillsynen av angränsande naturvårdsobjekt.

För tillsynsman skall avtal och arbetsinstruktion upprättas av naturvårdsförvaltaren. Avtalet och arbetsinstruktion skall godkännas av länsstyrelsen.

4 DOKUMENTATION

Naturvårdsförvaltaren skall dokumentera utförda åtgärder. Bilagda blankett "Redovisning av naturvårdsåtgärder" (bil 6) används för detta.

5 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Ekonomisk utredning

Naturvårdsförvaltaren har tillsammans med länsstyrelsen gjort en ekonomisk utredning, daterad 1988-05-27, avseende kostnader och intäkter för naturvårdsförvaltningen. Utredningen bilägges (bil 7).

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Bekostas av staten: Kostnader för istandsättningsåtgärder.

Bekostas av markägaren: Kostnader i samband med normal jordbruksdrift som t ex underhåll av stängsel.

Kartblankett

HALLANDS LÄN**ÅKRABERGS
NATURRESERVAT**

Varbergs kommun

Hallands län

● Objekt

TECKENFÖRKLARING

- Länsgrens
 - - - Kommungrens
 - Församlingsgrens
 - Kommuncentrum
 - 1(B) Topografiska kartans indelning
 - 4(c) Ekonomiska kartans indelning
- Administrativa indelningen per 1974-01-01

Skala 1 : 600 000

0 10 20 30 km

Upprättad på uppdrag av Kungl lantmateristylelsen, statens naturvårdsverk och statens planverk av AB Svensk Karttjänst-SRA

KARTA

ÅKRABERGS
NATURRESERVAT

Varbergs kommun

Hallands län

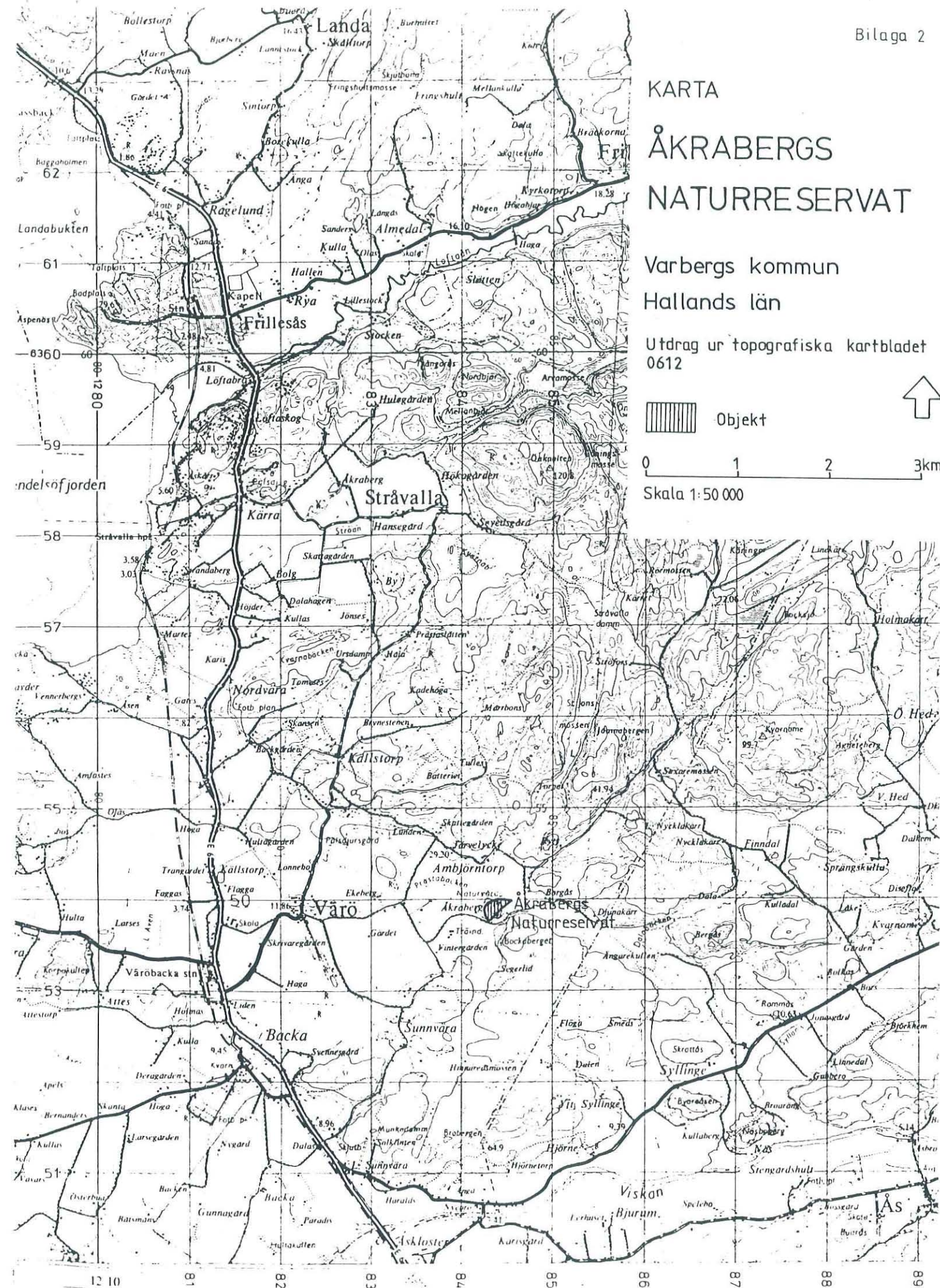
Utdrag ur topografiska kartbladet
0612

Objekt

0 1 2 3 km

Skala 1:50 000

KARTA

ÅKRABERGS NATURRESERVAT

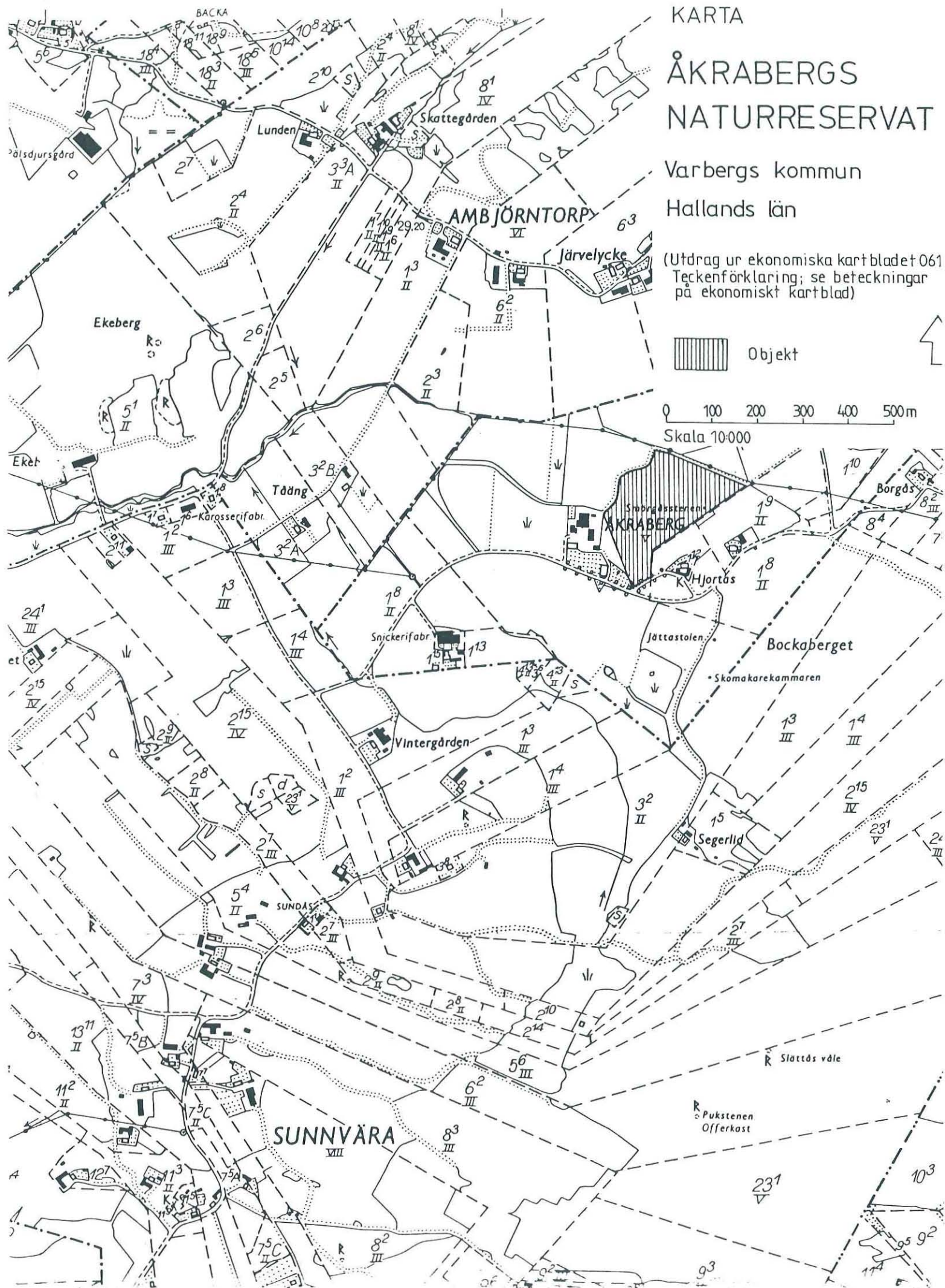
Varbergs kommun

Hallands län

(Utdrag ur ekonomiska kartbladet 061
Teckenförklaring; se beteckningar
på ekonomiskt kartblad)

 Objekt

0 100 200 300 400 500m
Skala 10-000

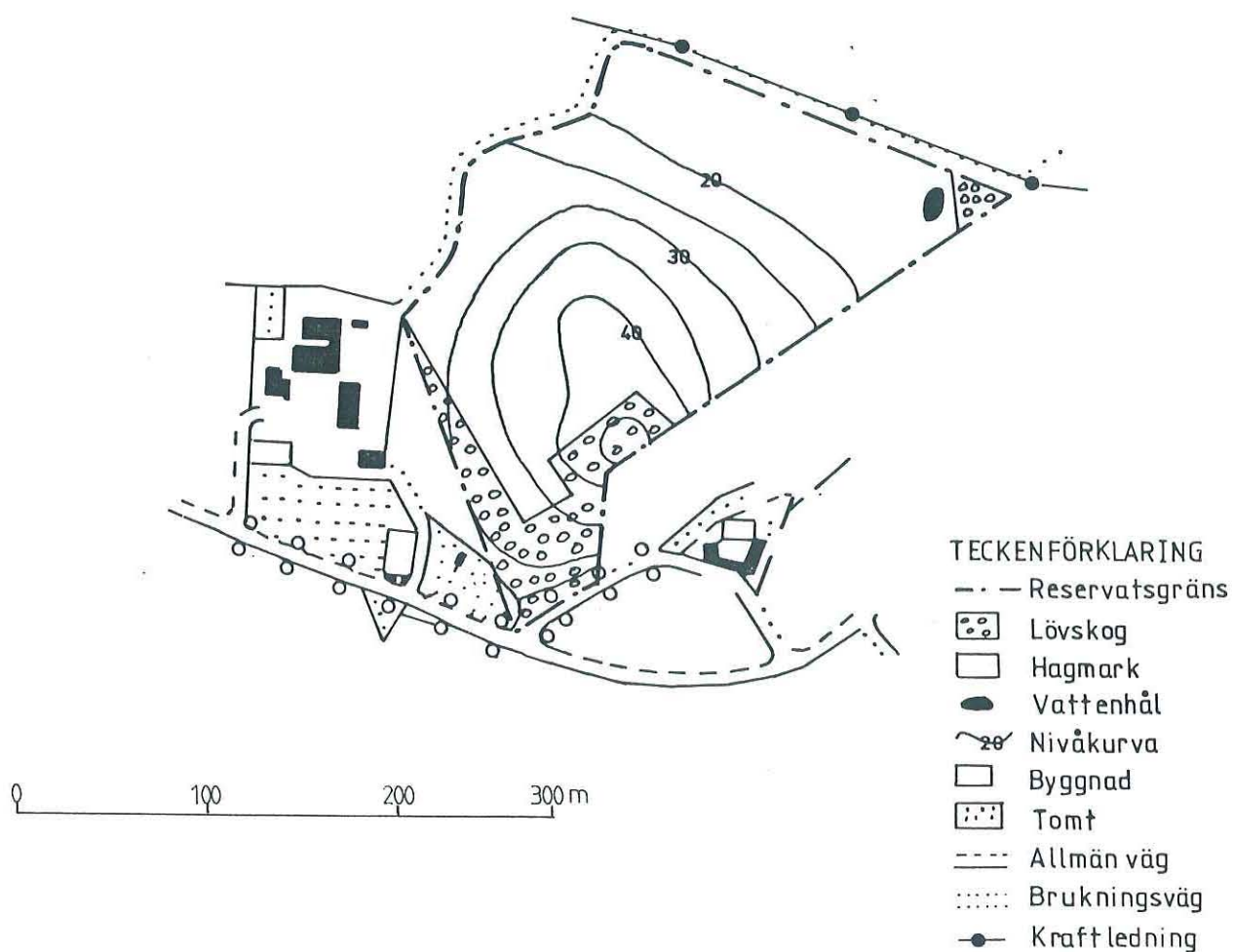
Skötselplanekarta 1

- Vegetation

ÅKRABERGS
NATURRESERVAT

Varbergs kommun

Hallands län

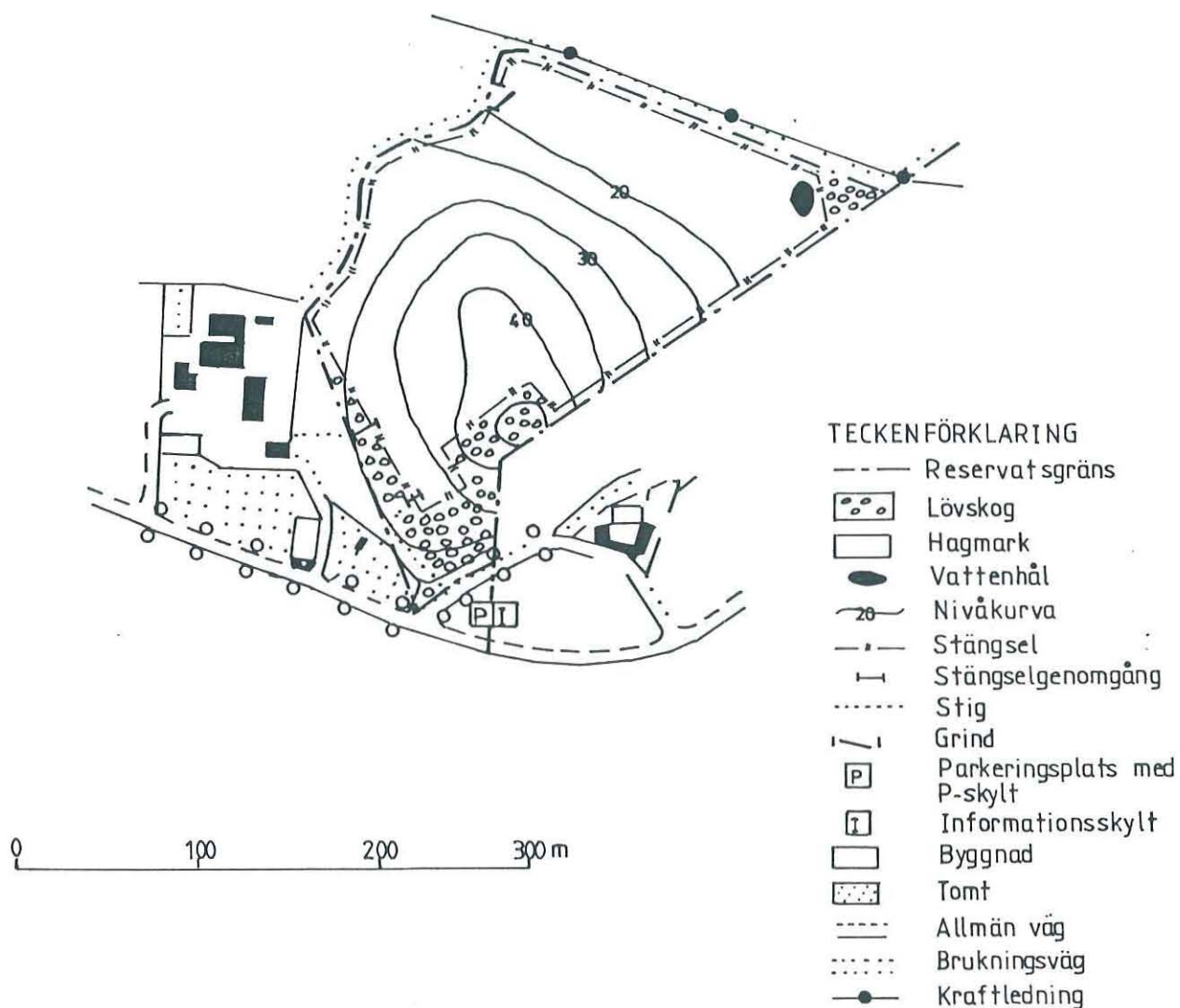

SKÖTSELPLANEKARTA 2

– Sociala anordningar

ÅKRABERGS NATURRESERVAT

Varbergs kommun
Hallands län

BUDGETÅR:

ÅTGÄRDSKOD:

5 Övr markvård

10 Rastplatser

15